

2016/ЈУЛИ

СТУДИИ

Само интегрирана
македонска полиција може да
развије силна заедница

www.analyticamk.org

Полицијата како државен апарат е дизајнирана за да им служи на граѓаните и поради тоа, навистина е важно да се негува еден здрав однос меѓу неа и граѓаните со цел да се развие кохезивна заедница. Иако во последно време се чини дека постои опасен тренд на полициски службеници кои тренираат милитаризиран стил на спроведување на должностите, сепак постојат некои позитивни и иновативни примери кои ни покажуваат како можеме да постигнеме лојалност кај нив.

Скоро завршеното Европско првенство во фудбал во Париз, освен што покажа одличен фудбал, ни презентираше и некои креативни начини со кои полициските сили можат да се справат со толпи. Настан¹ што се случи во тунел во Бордо го долови ова во пракса. Ирски навивачи блокираа тунел и пееја навивачки песни, а полицијата не употреби

никаков вид на прекумерна сила. Наместо тоа, тие одбраа ретко виден пристап на справување со ситуацијата со тоа што почнаа да пејат навивачки песни дека навивачите треба да го напуштат тунелот. Ова наиде на воодушевување кај навивачите, по што го напуштија тунелот. Литературата поврзана со работата на полицијата зборува многу за јапонскиот модел на граѓански ориентирана полиција и овој модел се издвојува како успешна приказна. Како што вели Рејк²: "Тие (полицијата и граѓаните) се всушност целосни партнери во една проактивна програма за спечување на криминалот кога и да е тоа можно и да го искоренат кога и да е тоа потребно". Рејк го објаснува јапонскиот успех

2 Douglas E. Rake "Crime Control and Police-Community Relations: A Cross-Cultural Comparison of Tokyo, Japan, and Santa Ana, California" *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 494, Sage Publications (Nov 1987) p.150, пристапено на 23.07.2016, достапно на <http://www.jstor.org/stable/pdf/1045715.pdf>

во три сегменти: работа со методот на распоредување што значи користење на велосипеди за патрола во разни соседства, полициска поддршка на граѓански активисти преку силна интеракција и последно- активности без поголемо полициско присуство и вооружување од типот на советување, примање жалби и сл.

Двата примера служат како мал увид во тоа како интеракцијата меѓу луѓето и полицијата може да доведе до успех, а тоа што двата примера имаат заедничко е граѓански ориентираниот пристап извешбан преку методи на општествено делување на полицијата.

Македонската полиција во овој контекст не е сто процентно ориентирана, ниту пак посветена како граѓански сервис. Изминатите години, македонската полиција често добиваше критики од активисти од невладиниот сектор поради начинот на однесување во некои полициски ак-

ции. Последната демонстрација на сила ја почувствуваа студентските демонстранти пред еден месец³.

Македонската полиција би била многу поефективна ако го смени правецот на дејствување кон целосен општествен пристап. Вреди да се напомене дека општествениот пристап на полицијата е присутен во проектите на Министерството за внатрешни работи. Истражувањето⁴ на Аналитика на оваа тема покажува дека иницијативи како Центар за превенција, Граѓански групи за советување, Клубови за превенција и Локални совети за превенција постојат во неколку скопски општини. Проблемот е тоа што овие тела се состануваат само два до трипати годишно. Ова е далеку од доволно за ефективно да се совладаат прашањата околу локалната безбедност. Друг проблем кон воспоста-

3 "Специјалци ги исфрлија студентите од СПУКМ, Радио Слободна Европа, пристапено на 25.07.2016, <http://www.slobodnaevropa.mk/a/27831418.html>

4 Selimi K. and Bogdanovski A. *Community Policing Model in Skopje – From idea to reality 2015 Skopje* достапно на http://www.analyticamk.org/images/news/2015/11/Analitika_Web_Ang_f8c10.pdf

1 "Irish football fans take part in 'chant battle' with French police" (Ирските фудбалски фанови се "бореа" со навивачки песни), *Telegraph*, пристапено на 18.07.2016, <http://www.telegraph.co.uk/news/2016/06/19/irish-football-fans-take-part-in-chant-battle-with-french-police/>

вувањето на општествениот модел на полициска работа во Македонија е граѓанското неучество во областа на локалната (не)безбедност. На пример, истражувањето на Аналитика покажува дека 91% од жителите на Скопје не го познаваат нивниот регионален полицаец.

Како и да е, постојат добри знаци на модернизирање. Стратегијата⁵ за развој на полицијата објавена во јануари 2016 е фокусирана на четири годишен период каде што полицијата би требала да се модернизира со употреба на современи методи на работа. Оваа стратегија има за цел да ја зајакне довербата на граѓаните преку објавување на податоци за локален и регионален криминал за граѓаните да имаат увид во полициската работа. Алоцирање на буџетот за општествено вршење на работата и промовирање на улогата на полицаецот се исто едни од целите за зголемување на

свесноста во јавноста.

Македонија може да го подобри своето раководење на полицијата, ако инфраструктурата за општествена полиција, која што до некаде е присутна во државата, добие освежување. Се очекува новата усвоена стратегија за развој

на полицијата да го овозможи ова. Моменталната ситуација бара улогата на полицаецот да биде видлива, пристапна и ефективна. Врската интегрирани полицајци – граѓани е дефинитивно клучот за општествено ориентирана полиција. ●

АВТОР:
МАРТИН МАНАСКОВ

mmanaskov@analyticamk.org
Практикант во Аналитика

Аналитика

Тинк-Тенк

www.analyticamk.org

info@analyticamk.org

⁵ Business and Strategies Europe Consortium, Police Development Strategy 2016-2020, пристапено на 20.07.2016, [http://mvr.gov.mk/Upload/Editor_Upload/publikacii%20pdf/Police%20Development%20Strategy%202016-2020%20\(1\).pdf](http://mvr.gov.mk/Upload/Editor_Upload/publikacii%20pdf/Police%20Development%20Strategy%202016-2020%20(1).pdf)